

**ANDIJON SHAHRIDA BOBUR SHOH KO‘CHASINING IKKI
QISMINI BOG‘LAYDIGAN ZAMONAVIY KO‘PRIKNING TAHLILIY
AHAMIYATI**

**To‘raboyev Holmurod Rustamjon o‘g‘li,
Mahmudjonov Bahrom Abduqodir o‘g‘li (talaba)**

Andijon mashinasozlik instituti katta o‘qituvchi

holmurodturaboyev@gmail.com

+998 99 499 46 08

Annotatsiya

Ushbu maqolada ekologik muammolar, tirbandliklar, harakat xavfsizligi hamda jamoat transporti harakatiga ta’sirni Andijon shahrida Bobur shoh ko‘chasining ikki qismini bog‘laydigan zamonaviy ko‘prik bunyod etilishi natijasida bartaraf etilishi ko‘rsatilib o‘tilgan.

Annotation

In this article, it is shown that environmental problems, traffic jams, traffic safety, and the impact on public transport will be eliminated as a result of the construction of a modern bridge connecting two parts of Babur avenue in Andijan.

Аннотация

В данной статье показано, что экологические проблемы, пробки, безопасность дорожного движения, воздействие на общественный транспорт будут устранены в результате строительства современного моста, соединяющего две части проспекта Бабура в Андижане.

Kalit so‘zlar: jamoat transporti, dastur, bosh reja, ustuvorlik, yo‘l infratuzilmasi, tirbandlik, temir yo‘l liniyasi, ko‘prik, shaxsiy transport, cheklov, imtiyoz belgilar.

Key words: public transport, program, master plan, priority, road infrastructure, traffic, railway line, bridge, private transport, restriction, privilege signs.

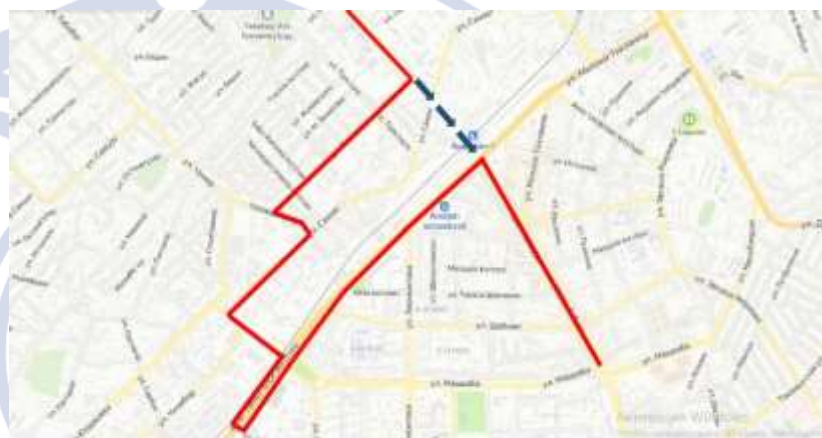
Ключевые слова: общественный транспорт, программа, генеральный план, приоритет, дорожная инфраструктура, движение, железнодорожная линия, мост, частный транспорт, ограничение, знаки льгот.

Andijon shahrida bugungi kunda sifatli arzon zamonaviy rusumdagi transportlar qatnovi bilan ta’minlangan. Shahar hududidagi 5 ta yirik yo‘nalishlar tarmog‘idagi avtobuslar to‘liq yangilangan. 2021-2023-yillarda 80 ta zamonaviy

rusumdagi 20 ta Isuzu rusumidagi jamoat transportlari olib kelindi. Birgina shahar hududidagi jamoat transportlar tarmog‘i emas balki qishloqni-tuman markazi bilan tuman markazini-viloyat markazi bilan bo‘g‘lovchi yo‘nalishlarda ham transportlar qatnovi bosqichma-bosqich yangi tarkibdagi transportlar bilan ta‘minlash ishlari amalga oshirilmoqda.

Andijon shahrida jamoat transporti harakatiga to‘g‘ridan to‘g‘ri ta‘sir etuvchi omillardan biri bu Andijon shahar markazini kesib o‘tuvchi Toshkent – Andijon temir yo‘l liniyasi hisoblanadi. Ushbu temir yo‘l liniyasi faqatgina Alisher Navoiy shoh ko‘chasi bilangina kesishmaydi. Bu esa shahar hududidagi mavjud transportlar oqimiga ta‘sir etib, jamoat transportlari qatnovlar jadvaliga salbiy ta‘sir etkazmay qolmaydi (1-rasm).

1-rasm

Shunga asosan, davlatimiz rahbarining 2021-yil 18-iyun Andijon viloyatiga tashrifi chog‘ida hudud-yo‘l infratuzilmasi bilan bog‘liq bo‘lgan loyihalar bilan tanishdi. Loyihalar doirasida Andijonda ilk bor manalit usulda yo‘l o‘tkazgich qurilishi Andijon shahridagi Bobur shoh ko‘chasini ikki qismini birlash tiruvchi temir yo‘l ustidan o‘tadigon yo‘l o‘tkazgich loyihasi bilan tanishib ushbu inshoot manalit usulda barbo etilishi bo‘yicha mutasaddi rahbarlarga topshiriqlar berib o‘tdi. So‘ngi yillarda zamonaviy ilg‘or xorijiy tajribalar asosida manalit usulda ko‘prik va yo‘l o‘tkazgich qurish yo‘lga qo‘yildi bu usul inshootni uzoq muddat foydalanish imkonini beradi eng muhimi qurilish xom-ashyosi obyektini o‘zida qayta ishlanadi ayni jarayon ancha qulay va tez bajariladi. Davlatimiz rahbari bu yo‘l o‘tkazgichni o‘ziga xos konstruktiv va hudud iqlimiga mos xoldi tadbiiq etish haqida ko‘rsatma berib o‘tgan (1-2-rasm).

Shuningdek, Prezidentimizning Andijon viloyatida amalga oshirilayotgan ishlarning natijadorligini oshirish maqsadida O‘zbekiston Vazirlar Mahkamasining 2021-yil 20-avgustdagi VM-479 Farmoyishiga asosan Andijon viloyatida obyektlarni qurish, rekonstruksiya qilish, mukammal ta‘mirlash va jihozlash

bo'yicha Andijon shahrida temir yo'l ustidan o'tuvchi Bobur shoh ko'chasining 2 ta qismini tutashiruvchi yo'l o'tkazgich qurish belgilandi [1].

Bugungi kunga kelib ushbu inshoot qurilish ishlari jadallik bilan amalga oshirilmoqda. Shuningdek, 1-jadvalda Andijon – Toshkent, Toshkent – Andijon yo'nalishidagi haftalik temiryo'l qatnovlari bugungi kundagi jamoat transporti hamda shahsiy avtotransport vositalarga yetkazayotgan salbiy ta'sirlari o'rganildi [2].

1-jadval.

		Dushanba	Seshanba	Chorshanba	Payshanba	Juma	Shanba	Yakshanba
1	Toshkent - Andijon	02:55 - 09:14	02:55 - 09:14	02:55 - 09:14	02:55 - 09:14	02:55 - 09:14	02:55 - 09:14	02:55 - 09:14
2		03:15 - 10:28	03:15 - 10:28	07:54 - 14:11	03:15 - 10:28	06:07 - 13:49	06:07 - 13:49	06:07 - 13:49
3		06:07 - 13:17	06:07 - 13:17	18:00 - 00:31	06:07 - 13:49	07:54 - 14:11	07:54 - 14:11	07:54 - 14:11
4		07:55 - 14:11	07:55 - 14:11		07:54 - 14:11	10:25 - 18:00		18:00 - 00:31
5		18:01 - 01:08	18:01 - 01:08		18:00 - 00:31	18:00 - 01:08		
6	Andijon - Namangan	19:42 - 22:59	19:42 - 22:60	19:42 - 22:61	19:42 - 22:62	19:42 - 22:63	19:42 - 22:64	19:42 - 22:65

		Dushanba	Seshanba	Chorshanba	Payshanba	Juma	Shanba	Yakshanba
7	Andijon - Toshkent							
8		06:21 - 12:38	11:26 - 17:35	05:28 - 12:22	06:21 - 12:22	06:21 - 12:22	05:28 - 12:22	06:21 - 12:38
9		11:26 - 17:35	15:53 - 21:48	11:26 - 17:35	11:26 - 17:35	11:26 - 17:35	11:26 - 17:35	11:26 - 17:35
10		15:53 - 21:47	16:24 - 22:56	15:53 - 21:48	15:53 - 21:48	15:53 - 21:48	15:53 - 21:48	15:53 - 21:47
11		16:24 - 22:56	16:51 - 23:49		16:24 - 22:56	16:24 - 22:56	16:51 - 23:49	
12		19:42 - 02:31			16:51 - 23:49	19:42 - 02:31		

Jadvalda Andijon shahridagi mavjud transportlar oqimiga to'g'ridan to'g'ri ta'sir etuvchi haftalik temir yo'l qatnovlari alohida ajratilgan (1-jadval).

Shu bilan birgalikda Bobur shoh ko'chasidan o'tuvchi Shi-222 "Pistamozor – Shahar markaziy shifohonasi" avtobus yo'nalish tarmog'i ham ushbu ko'cha yo'l tarmog'idan foydalanadi. Yo'nalish 14 km.ni tashkil etib, 12 ta zamonaviy rusumdagi avtobuslar qatnovi yo'lga qo'yilgan. Ahamiyatli jihati shundaki yo'nalish

4 ta oliy ta’lim muassasalarini kesib o’tuvchi asosiy jamoat transporti yo’nalishi hisoblanadi. Yo’nalishda kunlik qatnovlar soni 144 tani tashkil etadi [3].

2-jadval.

Pistamozor		Shaxidtepa		Pistamozor		Shaxidtepa		Pistamozor		Shaxidtepa		Jadval
kelish	ketish	kelish	ketish	kelish	ketish	kelish	ketish	kelish	ketish	kelish	ketish	
	6:00	6:55	7:00	7:55	8:00	8:55	9:00	9:55	10:30	11:25	11:30	1 Nonushta
	6:10	7:05	7:10	8:05	8:10	9:05	9:10	10:05	10:40	11:35	11:40	2 Nonushta
	6:20	7:15	7:20	8:15	8:20	9:15	9:20	10:15	10:50	11:45	11:50	3 Nonushta
	6:30	7:25	7:30	8:25	8:30	9:25	9:30	10:25	11:00	11:55	12:00	4 Nonushta
	6:40	7:35	7:40	8:35	8:40	9:35	9:40	10:35	11:10	12:05	12:10	5 Nonushta
	6:50	7:45	7:50	8:45	8:50	9:45	9:50	10:45	11:20	12:15	12:20	6 Nonushta
	7:00	7:55	8:00	8:55	9:00	9:55	10:00	10:55	11:30	12:25	12:30	7 Nonushta
	7:10	8:05	8:10	9:05	9:10	10:05	10:10	11:05	11:40	12:35	12:40	8 Nonushta
	7:20	8:15	8:20	9:15	9:20	10:15	10:20	11:15	11:50	12:45	12:50	9 Nonushta
	7:30	8:25	8:30	9:25	9:30	10:25	10:30	11:25	12:00	12:55	13:00	10 Nonushta
	7:40	8:35	8:40	9:35	9:40	10:35	10:40	11:35	12:10	13:05	13:10	11 Nonushta
	7:50	8:45	8:50	9:45	9:50	10:45	10:50	11:45	12:20	13:15	13:20	12 Nonushta
12:20	12:25	13:15	14:00	14:50	14:55	15:45	15:50	16:40	16:45	17:35	17:40	1 Tushlik
12:30	12:15	13:25	14:10	15:00	15:05	15:55	16:00	16:50	16:55	17:45	17:50	2 Tushlik
12:40	12:05	13:35	14:20	15:10	15:15	16:05	16:10	17:00	17:05	17:55	18:00	3 Tushlik
12:50	11:55	13:45	14:30	15:20	15:25	16:15	16:20	17:10	17:15	18:05	18:10	4 Tushlik
13:00	11:45	13:55	14:40	15:30	15:35	16:25	16:30	17:20	17:25	18:15	18:20	5 Tushlik
13:10	11:35	14:05	14:50	15:40	15:45	16:35	16:40	17:30	17:35	18:25	18:30	6 Tushlik
13:20	11:25	14:15	15:00	15:50	15:55	16:45	16:50	17:40	17:45	18:35	18:40	7 Tushlik
13:30	11:15	14:25	15:10	16:00	16:05	16:55	17:00	17:50	17:55	18:45	18:50	8 Tushlik
13:40	11:05	14:35	15:20	16:10	16:15	17:05	17:10	18:00	18:05	18:55	19:00	9 Tushlik
13:50	10:55	14:45	15:30	16:20	16:25	17:15	17:20	18:10	18:15	19:05	19:10	10 Tushlik
14:00	10:45	14:55	15:40	16:30	16:35	17:25	17:30	18:20	18:25	19:15	19:20	11 Tushlik
14:10	10:35	15:05	15:50	16:40	16:45	17:35	17:40	18:30	18:35	19:25	19:30	12 Tushlik

18:30												1 saroyga
18:40												2 saroyga
18:50												3 saroyga
19:00												4 saroyga
19:10												5 saroyga
19:20												6 saroyga
19:30												7 saroyga
19:40												8 saroyga
19:50												9 saroyga
20:00												10 saroyga
20:10												11 saroyga
20:20												12 saroyga

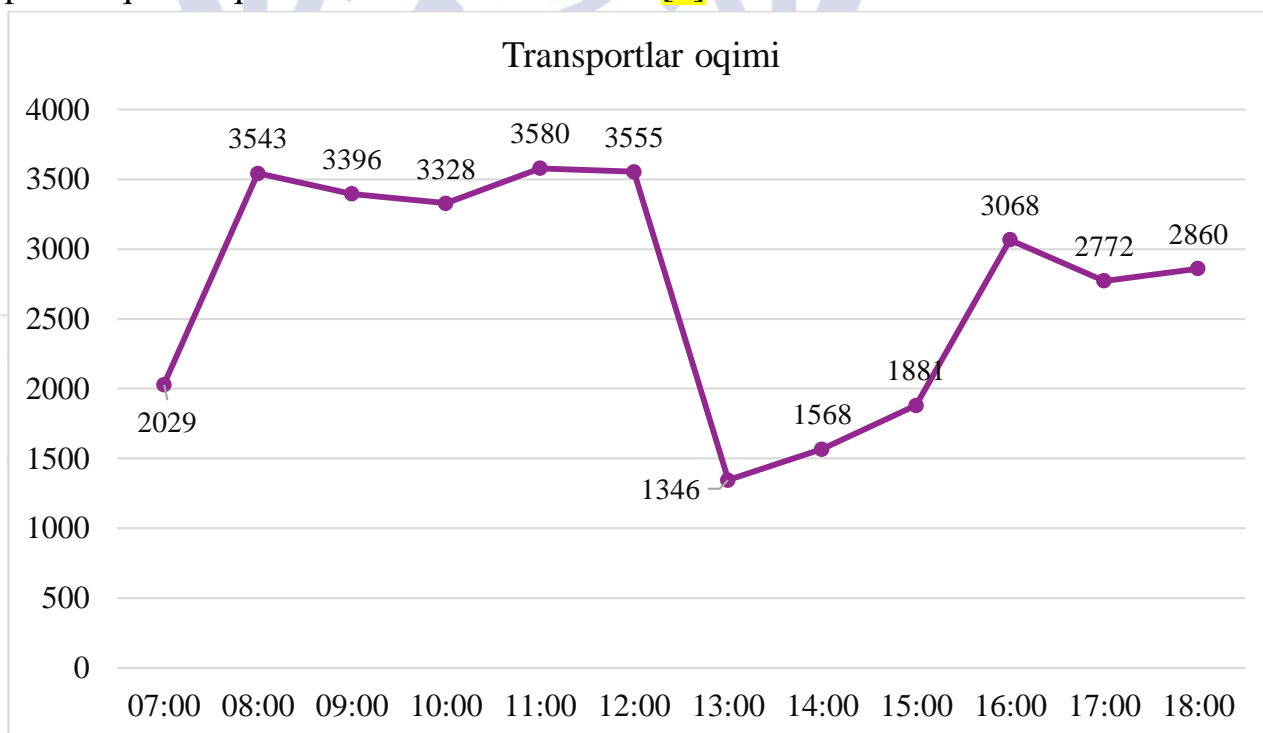
O’rganish ishlari natijasida mazkur jamoat transporti harakat jadvaliga (2-jadval) temir yo’l qatnovlari jadvali (1-rasm) to’g’ridan to’g’ri ta’sir etuvchi

bo‘lib qolmoqda. Xususan, mazkur jadvallarorqali ahamiyatli bo‘lgan jamoat transporti harakat jadvalida og‘ishlar sodir bo‘lib, yo‘lovchilarning tezkor transport vositalaridan foydalanishga olib kelmoqda. Bu esa mazkur yo‘nalishda jamoat transportiga bo‘lgan talabni hamda jamoat transpoti ahamiyatini susaytirmoqda.

Shaharsozlik normativ qoidalari 2.05.02-07 «Avtomobil yo‘llari»ga 3-son o‘zgartirish bo‘yicha Bobur shoh ko‘chasi yo‘lining iqtisodiy ahamiyati xalqaro va davlat ahamiyatiga ega yo‘llar va yo‘l toifasi Ia (avtomagistral) hisoblanadi. Uzoq masofadagi tezkor aloqalarga mo‘ljallangan. Harakat xavfsizligi va mukammal qulaylikni hisobga olgan holda yuqori tezlik va harakat jadalligini ta‘minlaydi. Kelajakdagi harakat jadalliklarining yengil avtomobillarga keltirilgan soni (dona/sutka) 14000 dan ortiqdir [4].

Shu bilan birgalikda, Bobur shoh ko‘cha yo‘l tarmog‘idagi transportlar oqimi yildan yilga o‘smoqda. Yo‘l tarmog‘i ikki avtomobil yo‘li kesishmasida joylashgan. Ular: 4R-116 (86-93km) va 4K-91A (5-7 km) avtomobil yo‘llari. Boburshoh ko‘cha yo‘l tarmog‘i umumiy 7 km.ni tashkil etadi. Ikki qismni bog‘lovchi yo‘l o‘tkazgichning umumiy uzunligi 750 metrni tashkil etadi. Avtomobil yo‘li to‘liq piyodalar yo‘lakchasi bilan jihozlangan, kengligi 60 metr, avtomobil yo‘lining transportlar qatnov qismi 24 metrni tashkil etadi [5].

1-rasm. Bobor shoh ko'chasi bo'yicha transportlar oqimi tahlili.

Ko'cha yo'l tarmog'i bo'yicha o'rganilgan tadqiqotlarga asosan kunning 7:00 vaqtidan 18:00 ga qadar transportlar oqimi umumiy 33 mingga yaqin ekanligi aniqlandi 1-rasm.

Ko'cha yo'l tarmog'i bo'yicha o'rganilgan tadqiqotlarga asosida Shaharsozlik normativ qoidalari 2.05.02-07 «Avtomobil yo'llari»ga 3-son o'zgartirish bo'yicha Bobur shoh ko'chasi yo'lining o'tkazuvchanligi 14 mingtadan ortiq belgilanganligi sababli taqdiqotda 33 mingga yaqin ekanligi aniqlanganligi sababli ko'cha yo'l tarmog'idagi yuklama 2 barobardan ortiq aniqlandi.

Hisob tahlil asosida bir kunlik yoqilg'i iste'moli uchun o'rtacha 110 mln.so'mdan ortiq mablag' ushbu yo'l uchastkasini aylanib o'tish uchun sarflanishi aniqlandi.

Albatta birgina yoqilg'i iste'moli emas balki insonlarning ekologik madaniyatini oshirish va avtomobillarning tabiatga zararli ta'sirini kamaytirish bo'yicha maksimal darajada chora tadbirlar ko'rish kerak. Avtomobillarning ekologik sinfini ishlab chiqish va bu sinfni muntazam kengaytirish bo'yicha ishlar olib borish. Avtomobillarning chiqadigan chiqindilarning standart texnik va kimyoviy tarkibini domiy ravishda nazorat qilish. Yo'l harakatini tashkil etish, ko'cha-yo'l tarmog'ini rekonstruksiya qilish, atmosferadagi ifloslantiruvchi moddalarning ruxsat etilgan maksimal kontsentratsiyasi normalari va avtotransport harakati natijasida yuzaga keladigan maksimal ruxsat etilgan shovqin darajalari turar-joy binolari hududida ortiqcha bo'lgan taqdirda avtotransport vositalaridan cheklangan miqdorda foydalanish hududlarini joriy etish kerak.

ADABIYOTLAR RO'YXATI

1. O'zbekiston Vazirlar Mahkamasining 2021-yil 20-avgustdagi VM-479 Farmoyishi. <https://lex.uz/>;
2. O'zbekiston Temir yo'llari aksiyadorlik jamiyatining Chipta xarid qilish platformasi. <https://eticket.railway.uz/uz/home>;
3. O'zbekiston Respublikasi Transport vazirligining “Yo'lovchi tashish yo'nalishlarini ochiq tenderlar orqali tashuvchilarga biriktirish bo'yicha elektron axborot tizimi”. <https://e-tender.uztrans.uz/>;
4. Shaharsozlik normativ qoidalari 2.05.02-07 «Avtomobil yo'llari»ga 3-son o'zgartirish. <https://lex.uz/ru/docs/-6872552>;
5. Avtomobil yo'llari qo'mitasining rasmiy sayti. <https://uzavtoyul.uz/>;

6. Rustamjon o‘g, T. R. H. (2023). ANDIJON SHAHAR HUDUDIDAGI EKOLOGIK MUAMMOLAR ASOSIDA SHAHAR TRANSPORTINI TARTIBGA SOLISH. *Scientific Impulse*, 2(13), 397-399.

7. Rustamjon o‘g, T. R. H. (2023). METHODOLOGY OF FACTORS AFFECTING THE PRIORITY OF PUBLIC TRANSPORT IN ANDIJAN CITY IN THE EXAMPLE OF BUS DIRECTION NUMBER 21. *JOURNAL OF SCIENCE, RESEARCH AND TEACHING*, 2(11).

8. Turabayev, K. (2023). ANDIJAN CITY PUBLIC TRANSPORT TO PROVIDE PRIORITY OF MOVEMENT. *Solution of social problems in management and economy*, 2(11), 162-164.

9. Zakirovich, N. I., & Azamatjon Ulug‘bek o‘gli, M. (2024). ANDIJON SHAHRINING YO‘NALISHLARI UCHUN AVTOBUSLARINING SIG‘IMI VA HARAKATLANISH INTERVALINI MAQBULLASHTIRISH. *Journal of new century innovations*, 49(1), 189-193.

10. Турабоев Х. Олимжонов, М. (2023). СУЩЕСТВУЮЩЕЕ СОСТОЯНИЕ АВТОБУСНЫХ ОСТАНОВОК В ГОРОДЕ АНДИЖАНЕ. *Science and innovation in the education system*, 2(11), 127-129.

Research Science and Innovation House